

ដំណើរការកាត់សេណារីយ៉ូ ÷ ខេត្តចំនួន ៨ ខេត្តគ្រោះដោយទឹកជំនន់ទន្លេមេគង្គ

នៅក្នុងផ្នែកនេះ យើងនឹងបង្កើតសេណារីយ៉ូពាក់ព័ន្ធនឹងមុខសញ្ញាគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ និងហានិភ័យនៃគ្រោះមហន្តរាយដែលកើតឡើងញឹកញាប់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ នៅក្នុងសេណារីយ៉ូនេះ យើងនឹងរៀបរាប់អំពីគ្រោះទឹកជំនន់ដែលកើតឡើងក្នុងខេត្តជាច្រើន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

១. ការផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន និងការជម្លៀស

ជាដំបូង ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ប្រកាសព័ត៌មានអំពីស្ថានភាពទឹកជំនន់ ដែលអាចកើតឡើងនៅខេត្តតាមដងទន្លេមេគង្គ។

សហគមន៍ទទួលបានសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានតាមវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ ហើយធ្វើការជម្លៀស ពួកគេដឹងថា ត្រូវជម្លៀសទៅកន្លែងណាដែលមានសុវត្ថិភាព ដូចដែលពួកគេធ្លាប់ធ្វើលំហាត់សម។ សាខាកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ជួយជម្លៀស និងបានកៀរគរជំនួយសង្គ្រោះ។

២. ការឆ្លើយតបគ្នាមៗ

អ្នករស់នៅក្នុងសហគមន៍ដែលជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ឬសហគមន៍បាននិយាយថា នឹងមានទឹកជំនន់កើតឡើងក្នុងសហគមន៍។ នេះជាចំណុចល្អ ដូចចែងក្នុងមាត្រា ៤៤ ដែលបញ្ជាក់ថា រាល់បុគ្គលដែលបានដឹងអំពីស្ថានភាពហានិភ័យដែលអាចបង្កឱ្យមានគ្រោះមហន្តរាយ ហើយមិនបានរាយការណ៍ព័ត៌មានជាបន្ទាន់ជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច នឹងត្រូវប្រឈមមុខទោសទណ្ឌតាមផ្លូវច្បាប់។

របាយការណ៍បានបង្ហាញថា ខេត្តចំនួន៨ បានទទួលរងគ្រោះយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដោយទឹកជំនន់ទន្លេមេគង្គ មានខេត្តរតនគិរី ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ កំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ និងទឹកជំនន់ទាន់ហានិភ័យខេត្តព្រះវិហារ កំពង់ធំ និងកំពត។ ស្រុកចំនួន៣៤ ឃុំចំនួន១៥៤ និងភូមិចំនួន៣៤៣ បានរងផលប៉ះពាល់។ ប្រជាជនចំនួន១៧៦,៥៣៨នាក់ បានទទួលរងផលប៉ះពាល់ និងប្រជាជនចំនួន៣៦,៦៩៣នាក់ កំពុងគ្មានទីជម្រក។

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងកាកបាទក្រហមកម្ពុជា កំពុងធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណការខូចខាត និងតម្រូវការ ការរុករក និងសង្គ្រោះ និងផ្តល់ការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ។ ពួកគេជឿជាក់ថា ការខូចខាតដែលបណ្តាលមកពីទឹកជំនន់ គឺមានទំហំហួសពីសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពក្នុងការឆ្លើយតបរបស់ខ្លួន (មាត្រា ២២) ដូចនេះពួកគេនឹងធ្វើរបាយការណ៍បន្ទាន់ទៅគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ដើម្បីសុំយោបល់ និងការជួយអន្តរាគមន៍។ ក្នុងករណីដែលមន្ត្រីសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ

ដែលខ្លះការទទួលខុសត្រូវ មិនបំពេញភារកិច្ច ឬបំពេញភារកិច្ចដោយមិនត្រឹមត្រូវក្នុងការងារគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ បង្កឱ្យមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដល់ទ្រព្យសម្បត្តិឯកជន ឬសាធារណៈ ដូចនេះពួកគេអាចប្រឈមមុខនឹងទោសទណ្ឌតាមផ្លូវច្បាប់។

៣. ការត្រួតពិនិត្យរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម)

បន្ទាប់ពីទទួលបានរបាយការណ៍ខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដោយទឹកជំនន់ គ.ជ.គ.ម ត្រូវដំណើរការប្រតិបត្តិការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងចាត់បញ្ជូនក្រុមប៉ាន់ប្រមាណរហ័ស ទៅកាន់តំបន់រងគ្រោះ ដើម្បីសម្របសម្រួល ប៉ាន់ប្រមាណ និងឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ ដោយរួមសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ផ្នែកសាធារណៈ ផ្នែកឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងកាកបាទក្រហមកម្ពុជា។ ជំនួយសង្គ្រោះត្រូវបានផ្តល់ជូន និងការគាំទ្រផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្របន្ទាន់។

ករណីមានតម្រូវការចាំបាច់ គ.ជ.គ.ម ត្រូវស្នើសុំរាជរដ្ឋាភិបាល អន្តរាគមន៍បន្ទាន់ និងអំពាវនាវដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ផ្នែកសាធារណៈ ផ្នែកឯកជន សង្គមស៊ីវិលឱ្យជួយក្នុងប្រតិបត្តិការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ (មាត្រា២២)។

គ.ជ.គ.ម ត្រូវជួបប្រជុំគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ពិភាក្សាអំពីការឆ្លើយតប លើកជាសំណើ និងវិធានការចាំបាច់នានា ជូនដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្ត ប្រកាសអំពីគ្រោះមហន្តរាយ និងចាត់វិធានការនានាទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ។ ផ្នែកតាមអនុសាសន៍របស់ គ.ជ.គ.ម រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដាក់តំបន់រងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ស្ថិតនៅក្រោមស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយក្នុងចំណោមតំបន់។

រាល់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលកំពុងប្រតិបត្តិការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយ រួមបញ្ចូលទាំងក្រសួង ស្ថាប័ន កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ផ្នែកសាធារណៈ ផ្នែកឯកជន កាកបាទក្រហម សង្គមស៊ីវិល ត្រូវចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការនេះតាមការស្នើសុំ និងសម្របសម្រួលដោយគ.ជ.គ.ម។ ពួកគេត្រូវឧបត្ថម្ភការឆ្លើយតបនេះ ដោយការផ្តល់ធនធានមនុស្ស សម្ភារៈបរិក្ខារ ថវិកា និងបច្ចេកទេសដល់ប្រតិបត្តិការនានា (មាត្រា ២៣)។ រដ្ឋត្រូវមានថវិកានិងធនធានបម្រុងសមស្របសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (មាត្រា ៣៩)។ បុគ្គលគ្រប់រូបដែលរងគ្រោះ ទទួលបានជំនួយសង្គ្រោះ និងការអនុវត្តវិធានការនានា ដើម្បីការពារអាយុជីវិត សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកគេ (មាត្រា ៣៥)។

លើសពីនេះទៅទៀត ប្រជាពលរដ្ឋទទួលព័ត៌មានតាមរយៈប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងដែលមានប្រសិទ្ធភាព អំពីវិសាលភាពនៃទឹកជំនន់។ ព័ត៌មានទាំងនេះ រួមបញ្ចូលទាំងវិធានការដែលត្រូវអនុវត្តក្នុងការឆ្លើយតប សកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលប្រជាពលរដ្ឋអនុវត្តក្នុងការឆ្លើយតបនិងស្តារឡើងវិញ ហើយពេលណាដែលពួកគេត្រូវទ្រទ្រង់ទៅ

លំនៅដ្ឋានវិញ (ប្រសិនបើពួកគេជម្លៀសចេញពីទឹកជំនន់)។ ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងដែលមានប្រសិទ្ធភាព រួមបញ្ចូល ទាំងវីឡូ ទូរទស្សន៍ សារព័ត៌មាន និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម មានហ្វេសប៊ុក (Facebook) ឬ ទ្វីតធ័រ (Twitter)។

តាមរបាយការណ៍ប៉ាន់ប្រមាណដែលរាយការណ៍ជាបន្តបន្ទាប់ គ.ជ.គ.ម ជឿជាក់ថាវិសាលភាពនៃទឹក ជំនន់ធំធេងលើសពីលទ្ធភាពឆ្លើយតបរបស់ប្រទេស រាជរដ្ឋាភិបាលតាមសំណើរបស់គ.ជ.គ.ម ត្រូវធ្វើការអំពាវ នាវដល់សហគមន៍អន្តរជាតិ ដើម្បីសុំជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្តារឡើងវិញ (មាត្រា ៣២)។

៤. ជំនួយអន្តរជាតិ

បុគ្គល ស្ថាប័នអន្តរជាតិ និងប្រទេសផ្សេងៗដែលមានបំណងផ្តល់ជំនួយជាថវិកា ធនធាន និងសម្ភារៈ ដល់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រុមឆ្លើយតបអន្តរជាតិ ត្រូវជូនដំណឹងមកក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិ ការអន្តរជាតិ និងផ្តល់ព័ត៌មានមកគ.ជ.គ.ម អំពីជំនួយ ថវិកា ធនធាន និងសម្ភារៈ ចំនួនមនុស្ស ជំនាញ ដែល ត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងប្រតិបត្តិការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ (មាត្រា ៣៣)។ បន្ទាប់ពី មានការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការផ្តល់ជំនួយពីសហគមន៍អន្តរជាតិ គ.ជ.គ.ម អាចប្រកាសទទួលយកជំនួយអន្តរជាតិ និងទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងក្រសួងការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ អគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោរប្រវេសន៍ (ក្រសួងមហាផ្ទៃ) និងអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើកិច្ចសហការ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយម្ចាស់ជំនួយ និងក្រុមឆ្លើយតបអន្តរជាតិក្នុងប្រតិបត្តិការឆ្លើយតប (មាត្រា ៣២)។

នេះគឺជាកំណត់សម្គាល់ដ៏សំខាន់សម្រាប់ភ្នាក់ងារជំនួយអន្តរជាតិ និងបុគ្គលិកឆ្លើយតបអន្តរជាតិ ដែល បានចូលមកបំពេញការងារឆ្លើយតបគ្រោះមហន្តរាយនៅលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវគោរពច្បាប់ បទបញ្ជា វប្បធម៌ ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងត្រូវសហការជាមួយគ.ជ.គ.ម ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងសហគមន៍ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន (មាត្រា ៣៣)។

គ.ជ.គ.ម និងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសម្របសម្រួលជំនួយអន្តរជាតិ រួម ទាំង ការនាំចូលសម្ភារៈ ឧបករណ៍ មធ្យោបាយ ព្រមទាំងការផ្តល់ទិដ្ឋាការ ។ល។ និងនៅក្នុងមាត្រា ៣៤ បានចែងថា នីតិវិធីដោយឡែកស្តីពីការផ្តល់ទិដ្ឋាការដល់បុគ្គលិកក្រុមឆ្លើយតបអន្តរជាតិ ការនាំចូលសម្ភារៈ ឧបករណ៍ មធ្យោបាយ និងជំនួយមនុស្សធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

ដូចបានបង្ហាញក្នុងមាត្រា ៣១ ដែលចែងថា រាល់ពន្ធ និងអាករលើជំនួយសម្រាប់សកម្មភាព គ្រប់គ្រង គ្រោះមហន្តរាយ និងការឆ្លើយតបមនុស្សធម៌ ដែលបានផ្តល់មកឱ្យកម្ពុជា ជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ។

៥. ការស្តារឡើងវិញ

ដោយមានការគាំទ្រពីក្រុមឆ្លើយតបអន្តរជាតិ និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមនៅក្នុងប្រទេស ដែលសម្របសម្រួលដោយគ.ជ.គ.ម គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ដែលត្រូវគិតគូរការស្តារឡើងវិញឱ្យបានឆាប់រហ័សក្រោយគ្រោះមហន្តរាយ។ ខណៈដែលជំនួយសង្គ្រោះ និងជម្រកគ្រាអាសន្នកំពុងផ្តល់មក និងក្រុមឆ្លើយតបអន្តរជាតិ រួមបញ្ចូលទាំងគិលានុបដ្ឋាយិកានិងវិស្វករ ដែលកំពុងជួយដល់បុគ្គលិកថ្នាក់ជាតិក្នុងវិស័យផ្សេងៗ ដូចនេះគ.ជ.គ.ម ត្រូវគិតអំពីការកសាងផែនការស្តារឡើងវិញ។ គ.ជ.គ.ម ក៏ជាអ្នកសម្របសម្រួល ជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស ដែលផ្តល់ដោយសហព័ន្ធអន្តរជាតិនៃសមាគមកាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម កាកបាទក្រហមកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍ ទៅតាមការស្នើសុំ។

មាត្រា ១៣ ចែងថា សកម្មភាពស្តារឡើងវិញត្រូវផ្តោតលើដំណាក់កាលក្រោយពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ ដោយធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងវិញ និងកសាងឡើងវិញ។ វិធានការពាក់ព័ន្ធនានា ដែលត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីធានាថាសុខភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងភាពធន់របស់សហគមន៍ត្រូវបានវិលត្រឡប់មកវិញ រួមទាំងកំណត់បានតម្រូវការ ស្តារឡើងវិញទៅតាមផ្នែក ដូចជា៖

- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងទូរគមនាគមន៍ ផ្លូវថ្នល់ telecommunication tower សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ។ល។
- ការចិញ្ចឹមជីវិតនិងកសិកម្ម ការធ្វើឱ្យសហគមន៍វិលត្រឡប់មកស្ថានភាពធម្មតាវិញ ជួយពួកគេឱ្យទ្រទ្រង់ខ្លួនគេផ្ទាល់តាមរយៈកសិកម្ម ការជួញដូរ ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ។ នេះអាចរួមបញ្ចូលការផ្តល់ជាគ្រាប់ពូជ ឬដំណាំកូនឈើ (seedling) ដល់កសិករ។ នៅពេលដែលការស្តារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញ កុមារអាចទៅសាលារៀន និងសមាជិកគ្រួសារដែលរកប្រាក់ចំណូលក៏អាចត្រឡប់ទៅធ្វើការផងដែរ។ នៅក្នុងមាត្រា ៣៥ បង្ហាញអំពីពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានធនធានសម្រាប់អនុវត្តវិធានការការពារ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ ដើម្បីស្តារជីវភាពរស់នៅឡើងវិញ ក្រោយគ្រោះមហន្តរាយ។
- ពង្រឹងការថែទាំសុខភាព និងប្រព័ន្ធថែទាំសុខភាព រួមទាំងបង្កើតឱ្យមានការដឹកទឹកសុវត្ថិភាព ដើម្បីចៀសវាងជំងឺដែលបង្កឡើងដោយសារទឹក ដូចជាជំងឺអាសន្នរោគ គ្រុនពោះវៀន និងជំងឺរាគមូល
- ការអប់រំ រួមទាំងការរៀបចំសាលារៀន ជាពិសេសប្រសិនសាលារៀនទាំងនោះត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាមណ្ឌលជម្លៀស។ ការអប់រំគួររួមបញ្ចូលទាំងការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ សកម្មភាពត្រៀមរៀបចំ ក៏ដូចជាការអនុវត្តជាក់ស្តែងអំពីសុខភាពល្អ និងសង្គ្រោះបឋម។
- ជម្រក including transitioning from emergency to sustainable housing, ជួយសហគមន៍ជួសជុល និងសង់លំនៅដ្ឋានឱ្យប្រសើរឡើងវិញ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយលើកក្រោយៗទៀត។